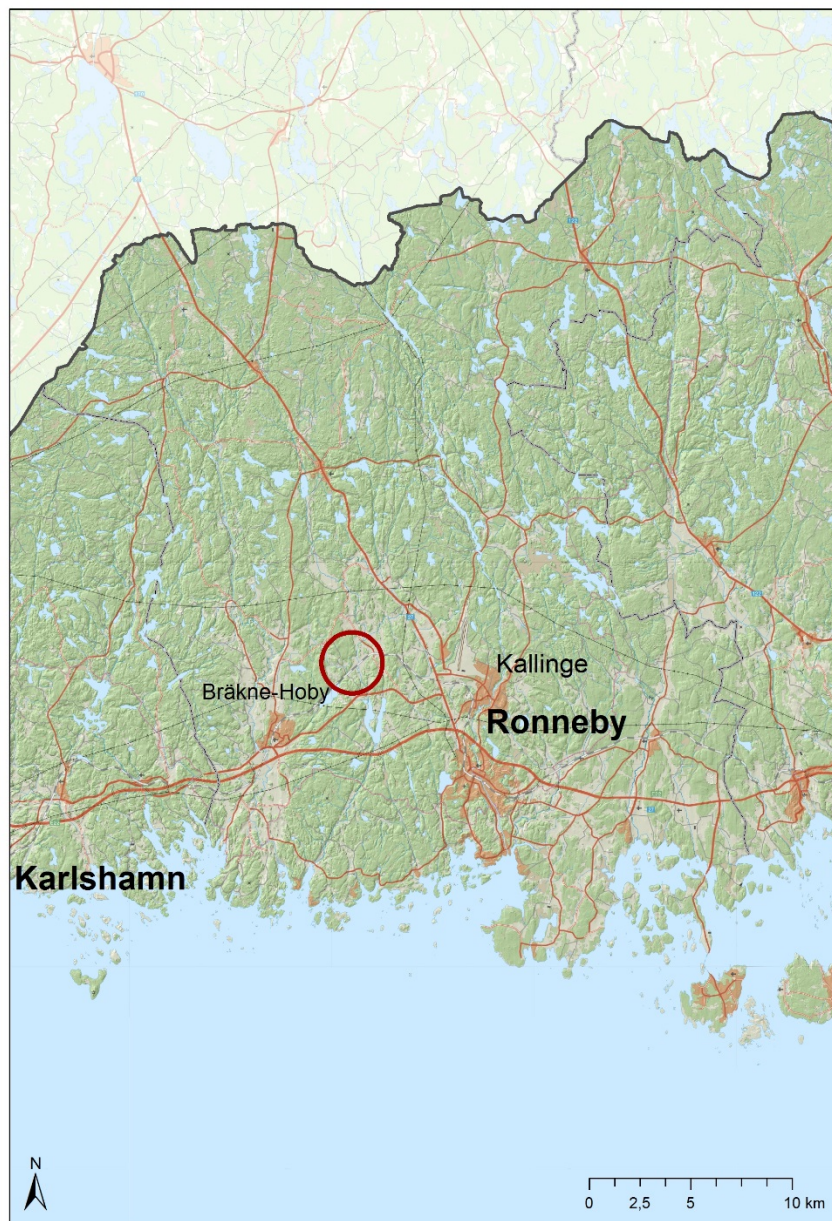

LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN

Bevarandeplan för Natura 2000-område

SE0410238 Blåberget

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000-områden bygger på krav som finns i EUs fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EUs fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EUs arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper, och behov av bevarandeåtgärder, till exempel skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter, och det är värdefullt om den som har ny information kontakter Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, till exempel skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Kartor

Information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område går att hitta med hjälp av kartverktyget Skyddad natur. Det kan nås på Naturvårdsverkets hemsida genom att söka på ”kartverktyget skyddad natur”. Det finns även möjlighet att ladda ner naturtypskartan som shape-fil. För mer information se Länsstyrelsens hemsida.

**LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN**

Ulrika O Widgren

Bevarandeplan för Natura 2000-området**SE0410238 Blåberget**

Kommun: Ronneby

Områdets totala areal: 13,2 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2017-05-24

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2017-05-31

Markägarförhållanden:

Privat

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 2004-04-01, SCI: 2005-01-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut
M2010/4648/Nm**Naturtyper och arter som ska bevaras i området:**Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

9020 - Nordlig ädellövskog

9130 - Näringsrik bokskog

9160 - Näringsrik ekskog

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området. Blåberget bidrar till att uppfylla miljömålen Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv.

De biologiska bevarandevärdena är framför allt knuten till näringsrik ädellövskog av ek och bok med inslag av tall och gran. Berggrunden utgörs av diabas vilken har gett upphov till en mycket rik kärlväxtflora som har få motsvarigheter i Blekinge. Hela området är utpekad som nyckelbiotop av Skogsstyrelsen.

Beskrivning av området

Blåberget är ett lundartat område i Ronneby kommun, nordost om Bräkne-Hoby alldeles intill järnvägslinjen. Området ligger öster om en rad mindre, tidigare bergtäkter, vilka syns genom ett pärlband av mindre vattensamlingar. Blåberget sluttar åt öst och är bitvis mycket brant. Ädellöv dominerar trädskiktet med framförallt ek, bok, avenbok, ask (starkt hotad), lönn och alm (akut hotad). Inslaget av gran är påtagligt i hela området och har troligen varit så under en lång tid. Häradskartan från början av 1900-talet indikerar att graninslaget ökar norrut i området. De södra delarna var tidigare helt utan barrinblandning. Bland annat murgröna, hassel och hagtorn återfinns i delar av området. Tillgången på död ved är bitvis riklig, vilket gynnar förekomst av både insekter och svampar, men även fåglar genom förekomst av ihåliga träd.

Berggrunden utgörs av diabas, vilken är lättvittrad och har högt innehåll av växtnäringssämnen som kalcium och magnesium. Det ger upphov till en mycket rik lundflora med växter som blåsippa, desmeknopp, gullviva, gulsippa, lundbräsma, lundslok, lungört, myskmadra, nästrot, skogsbingel, sloknunneört, storrams, sårläka, sötvedel, tandrot, vårärt och vätteros. Här finns även flera naturvårdsintressanta arter av mossor såsom fällmossa, guldlockmossa, platt fjädermossa, porellor, terpentimossa, trubbfjädermossa och västlig husmossa. Vid molluskinventering 2002 noterades mer än 25 olika arter, varav extremt rikligt med ängsdvärgsnäcka. Under mykologiveckan 2003 återfanns i området 113 svamparter, varav en rödlistad, kremlevaxskivling (nära hotad) och även igelkotttröksvamp, tidigare rödlistad. I områdets södra delar har hasselmus påträffats.

Vad kan påverka negativt

- Skogsbruk och större avverkningar i anslutning till området. Avverkningar i omedelbar närhet till området kan till exempel påverka ytvattnets flöden och kvalitet, grundvattnets nivåer och kvalitet samt fuktighet och ljusförhållanden i området.
- Bortförsel av död ved i alla former. Den döda veden är förutsättning för flera arter av svampar och insekter.

Bevarandeåtgärder

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§).

Skydd för området

Områdets västra delar är sedan december 2007 skyddat genom naturvårdsavtal mellan Skogsstyrelsen och en av områdets tre markägare. Avtalsperioden är 50 år. Avsikten är att under 2017 teckna naturvårdsavtal eller bilda biotopskyddsområde med områdets återstående två markägare.

Hela Blåberget är nyckelbiotop sedan 2002. Dessa är skyddade via samrådsplikt i 12 kap. 6§ miljöbalken. Samrådsplikt råder för verksamhet eller åtgärd som kan komma att väsentligt ändra naturmiljön.

Behov av skötselåtgärder

Utbredningen av gran behöver begränsas i området. Bok bör heller inte tillåtas ta överhanden i de delar som utgörs av nordlig ädellövskog och näringsrik ekskog.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

9020 - Nordlig ädellövskog

Areal: 6,5 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Den nordliga ädellövskogen i Blåberget växer i de sydliga och centrala delarna av området och är rik på flera arter av kärlväxter. I trädsiktet återfinns alm (akut hotad), ask (starkt hotad), avenbok, ek, sälg och björk, samt ett buskskikt med bland annat hassel. Förekommande karaktärsarter är bland annat blåsippa, lundslok, lungört, myskmadra, nästrot, skogsbingel, storrams, sårläka, tandrot, vårärt och vätteros. Man kunde förvänta sig fler arter av lavar och mossor, men inslaget av grova och gamla träd är än så länge sparsamt. Med tiden kommer även dessa organismgrupper kunna etablera sig i området. Här växer dock fällmossa, porellor och trubbfjädermossa. Västlig husmossa har här en av sina få kända lokaler i länet.

Bevarandemål

Arealen av nordlig ädellövskog ska vara minst 6,5 hektar. Ädellövträd av alm, ask, avenbok och ek eller andra ädellövträd ska dominera i hela området. Bok ska bara tillåtas sparsamt. Ädellövträd som ek, alm och ask ska gynnas. Det ska finnas enstaka gamla, grova och senvuxna träd och för yngning av nya träd som efterträdare till ädellövträden. Det ska finnas åtminstone måttligt med död ved i olika former inklusive levande träd med döda träddelar och gamla träd med grov bark, skador, håligheter och mulm. Lundfloran ska vara riklig med arter såsom blåsippa, myskmadra, skogsbingel, storrams, sårläka, tandrot, vårärt och vätteros. Mossor som fällmossa, porellor och olika fjädermossor ska förekomma på träden.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet bedöms som gott. Mängden död ved behöver dock öka och skogen utvecklas vidare så att fler grova, gamla träd bildas.

9130 - Näringsrik bokskog

Areal: 2,9 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Bokskogen i Blåberget förekommer i områdets mellersta delar, inramad av den nordliga ädellövskogen. Bok, ek och asp dominerar trädsiktet, men även ask (starkt hotad), björk och lönn förekommer. I området finns även en tämligen stor inblandning av inväxande gran. I fältsiktet växer bland annat blåsippa, gulsippa, harsyra, lundslok, myskmadra, skogsbingel, storrams, sårlåka, tandrot och vårärt. På träden kan ses fällmossa, platt fjädermossa, porellor, trubbfjädermossa och ulotor, samt västlig husmossa.

Bevarandemål

Arealen näringsrik bokskog ska vara minst 2,9 hektar. Trädsiktet ska utgöras av bok med inslag av andra ädellövträd som ek. Det ska finnas gamla och grova träd och för yngning av nya träd som efterträdare till bok och andra ädellövträd. Eventuella gamla, grova ekar ska gynnas. Småskaliga naturliga processer som åldrande och avdöende samt omkullfallna träd och luckbildning ska påverka dynamik och struktur. Trädsiktet blir därigenom olikåldrigt och flerskiktat.

Gamla träd ska vara allmänt förekommande liksom död ved i olika former inklusive levande träd med döda träddelar. Det ska finnas åtminstone enstaka träd med bohål och gärna vidkroniga träd med mulm. Området ska hysa ett rikt fältsikt med arter som gulsippa, myskmadra, lundslok, tandrot, skogsbingel, storrams och sårlåka. Mossor som fällmossa, porellor och olika fjädermossor ska förekomma på träden.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet bedöms som gott. En del gran behöver tas bort.

9160 - Näringsrik ekskog

Areal: 2,4 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Den näringsrika ekskogen i Blåberget växer allra längst i norr i området. Skogen domineras i trädskiktet av avenbok med inslag av ek, samt enstaka gran, sälg, asp och en del klen ask (starkt hotad). Även häradskartan från början av 1900-talet visar inslag av gran i områdets norra delar. I branten ligger en del grov död ved.

I Blåbergets ek-avenbokskog växer flera lundkrävande arter såsom gullviva, gulsippa, gökärt, lundslok, lungört, myskmadra, skogsbingel, storrams, sårläka, vårärt och vätteros. I buskskiktet återfinns bland annat murgröna. Mossor, framförallt trädlevande, som växer i området är fällmossa, guldlockmossa, krusig ulota och porellor.

Bevarandemål

Arealen av näringsrik ekskog ska vara minst 2,4 hektar. Småskaliga naturliga processer, som till exempel trädens föryngring, åldrande och avdöende samt omkullfallna träd och luckbildning ska påverka dynamik och struktur. Det ska finnas gamla träd och föryngring av nya träd som efterträdare av ek. Bok ska inte tillåtas ta överhanden. Det ska finnas död ved i olika former inklusive levande träd med tämligen allmänt med döda träddeklar och gamla träd med grov bark, skador, håligheter och mulm.

Solexponerade, varma och vindskyddade miljöer och strukturer ska förekomma genom en mosaik mellan täta respektive öppna och glest beskogade delar. Gran, buskar och sly ska inte tillåtas ta överhanden eller skada de biologiskt gamla och värdefulla träden i området. Främmande trädarter ska inte finnas i området. Lundfloran ska vara riklig med arter såsom gullviva, gulsippa, gökärt, lundslok, lungört, murgröna, myskmadra, skogsbingel, storrams, sårläka, vårärt och vätteros. Mossor som fällmossa, guldlockmossa, krusig ulota och porellor ska förekomma på träden.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet bedöms som gott. Mängden inväxande gran behöver begränsas.

Dokumentation

ArtDatabanken. 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken SLU, Uppsala.

Artportalen. 2016. www.artportalen.se (uttag 2016-07-25).

Naturvårdsverket. 2012. Vägledning för de svenska naturtyperna i habitatdirektivets bilaga 1. Dnr NV-04493-11.

Skogsstyrelsen. 1997 och 2002. Nyckelbiotop. Ärendebeteckning: N 11238-1997 och N 578-2002.

Skogsstyrelsen. 2007. Naturvårdsavtal. SK 629-2007.

Sveriges Mykologiska Förening. 2003. Mykologiveckan 2003 i Blekinge- rapport. Blåberget. Opublicerat material.

Bilagor

Bilaga 1. Områdeskarta.

